

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ В ООН

Вінницький національний технічний університет

Анотація: проаналізовано участь України у становленні ООН та основні напрямки співпраці з моменту заснування до сьогодні

Ключові слова: Організація Об'єднаних Націй, Україна, співпраця, безпека, діяльність, організація

Abstract: Ukraine's participation in the establishment of the United Nations and main directions of cooperation since its foundation till today are analyzed

Keywords: United Nations, Ukraine, cooperation, security, activities, organization

Вступ

Організація Об'єднаних Націй (ООН) — глобальна міжнародна організація, заснована 24 жовтня 1945 на конференції у Сан-Франциско на підставі Партії Об'єднаних Націй. Мета діяльності організації — підтримання і зміцнення миру і міжнародної безпеки та розвиток співробітництва між державами світу.

Україна є однією з 51 держав-співзасновниць ООН.

Наша держава надає особливого значення діяльності ООН з підтримання міжнародного миру та безпеки, розглядаючи участь у ній як важливий чинник своєї зовнішньої політики. Починаючи з липня 1992 р. Україна виступає активним контрибутором військових підрозділів та персоналу до операцій ООН з підтримання миру.

Співпраця України з ООН

До 1991 р., перебуваючи у складі Радянського Союзу, Україна мала в ООН власне представництво на рівні де-юре незалежної країни.

Нашу державу неодноразово обирали до Ради Безпеки ООН – органу, на який покладено головну відповідальність за підтримання міжнародного миру та безпеки (1948-1949, 1984-1985, 2000-2001, 2016-2017 рр.).

Якісно новий період діяльності України в ООН, розпочався з моменту проголошення Україною незалежності. Діяльність в ООН було визначено одним з пріоритетних напрямів зовнішньої політики нашої держави.

Генеральні секретарі ООН відвідували Україну вісім разів (в 1962, 1981, 1987, 1993, 2002, 2011, 2014, 2015 рр.).

Наша держава надає виключного значення питанню зміцнення ООН як центру багатосторонніх зусиль у вирішенні складних та комплексних викликів [1].

Україна приділяє особливу увагу діяльності ООН з підтримання міжнародного миру та безпеки, розглядаючи участь у ній як важливий чинник своєї зовнішньої політики. За практично 25 років своєї миротворчої діяльності Україна взяла участь у більш ніж 20 місіях ООН, надавши ООН понад 34 тис. військовослужбовців і представників МВС. У 2017 р. близько 500 військовослужбовців Збройних Сил України та працівників Міністерства внутрішніх справ України беруть участь у 7 миротворчих операціях ООН. Наша держава є одним з лідерів за кількістю наданих до операцій ООН з підтримання миру бойових та транспортних вертольотів [2].

Друге за часів незалежності обрання України до складу непостійних членів Ради Безпеки ООН на період 2016–2017 рр. стало одним з найбільш важливих підтверджень визнання авторитету і ролі нашої держави на міжнародній арені,

Пріоритетами членства України в Раді Безпеки ООН визначено рішуче відстоювання і забезпечення універсального дотримання Цілей та Принципів Статуту ООН; посилення миротворчого потенціалу Організації; підвищення прозорості та демократичності роботи Ради Безпеки ООН; посилення спроможностей ООН із запобігання конфліктам і посередництва; підтримання миру на Африканському континенті; боротьба з тероризмом; підтримка процесів

роззброєння та нерозповсюдження; просування порядку денного щодо жінок, миру та безпеки, а також дітей у збройних конфліктах та ін. Протидія російській агресії, грубому порушенню Москвою засад сучасного світового порядку, стала ключовою складовою пріоритетів та завдань України в Раді Безпеки [3].

На сьогодні Україна входить до складу таких органів ООН, як Комітет ООН з програми та координації, Міжурядовій робочій групі експертів з міжнародних стандартів обліку та звітності, представник України є суддею Міжнародного трибуналу з морського права.

За час свого членства в ООН Україна шість разів обиралася членом Економічної і Соціальної Ради, двічі – членом Ради ООН з прав людини, одного разу – Комісії ООН з миробудівництва.

У 1997 р. Міністра закордонних справ України Г.Й.Удовенка було обрано на найвищу посаду в Організації – Голови 52-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН.

Починаючи з 1990 р. за ініціативою України на трирічній основі схвалюються резолюції ГА ООН з проблематики пом'якшення та мінімізації довготермінових наслідків Чорнобильської катастрофи.

Наша країна отримує значну технічну, консультативну та фінансову допомогу спеціалізованих установ ООН, її фондів і програм, зокрема у сферах демократичного врядування, подолання бідності, досягнення Цілей сталого розвитку, підтримки державного управління, боротьби з ВІЛ/СНІД та іншими тяжкими хворобами, захисту довкілля.

У контексті подолання гуманітарних наслідків агресії РФ проти нашої держави триває активна співпраця між Україною та організаціями системи ООН у гуманітарній сфері на Донбасі.

З березня 2014 р. в Україні на запрошення Уряду нашої держави діє Моніторингова місія ООН у галузі прав людини, яка зокрема відстежує ситуацію на тимчасово окупованих територіях Криму, а також Донбасу [4].

27 березня 2014 р. після незаконного референдуму в Криму ГА ООН схвалила резолюцію «Територіальна цілісність України», положеннями якої підтверджується суверенітет, політична незалежність, єдність та територіальна цілісність України в межах її міжнародно визнаних кордонів, невизнання проведення так званого референдуму та відповідно будь-якої зміни статусу АРК та м.Севастополя.

19 грудня 2016 р. у ході 71-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН була ухвалена резолюція «Стан з правами людини у Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (Україна)», яка підтверджує суверенітет та територіальну цілісність України та визнає АР Крим і місто Севастополь тимчасово окупованою територією.

13 лютого 2017 р. під головуванням України Рада Безпеки ООН одностайно ухвалила першу в історії резолюцію щодо захисту критичної інфраструктури від терористичних загроз [5].

Висновок

ООН складається з п'яти основних органів: Генеральної Асамблеї ООН, Ради Безпеки ООН, Економічної і Соціальної Ради (ЕКОСОП) ООН, Міжнародного Суду юстиції ООН, Секретаріату ООН.

Наша держава бере активну участь у всіх напрямках діяльності ООН, найважливішими з яких є підтримання міжнародного миру та безпеки та зміцнення верховенства права у міжнародних відносинах, розвиток співробітництва у вирішенні проблем соціально-економічного та гуманітарного характеру, забезпечення прав людини.

УКРАЇНА БРАЛА УЧАСТЬ У СТАНОВЛЕННІ ООН з найперших днів її створення. Будучи ще в складі СРСР, українська делегація брала активну участь у формуванні ООН. Україну можна назвати зразковим членом ООН.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Участь України в міжнародних організаціях [Електронний ресурс] <https://multimedia.posibnyky.vntu.edu.ua/> – 2020 – Режим доступу до ресурсу: <https://multimedia.posibnyky.vntu.edu.ua/mm/Ukraine-EU/txt/05.html> – Назва з екрану.
2. Організація Об'єднаних Націй (ООН) [Електронний ресурс] <https://uk.wikipedia.org/> – 2020 – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%90%D0%A2%D0%9E> – Назва з екрану.
3. Участь України в міжнародних організаціях [Електронний ресурс] <http://old.mfa.gov.ua/> – 2018 – Режим доступу до ресурсу: <http://old.mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations> – Назва з екрану.
4. Діяльність України в Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс] <http://old.mfa.gov.ua/> – 2019 – Режим доступу до ресурсу: <http://old.mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/uno> – Назва з екрану.

5. Україна в ООН [Електронний ресурс] <https://uk.wikipedia.org/> – 2020 – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0_%D0%B2_%D0%9E%D0%9E%D0%9D – Назва з екрану.

6. Корнієнко В. О. Євросоюз: українська мета на тлі європейських проблем. Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. Електрон. текст. дані. 2019. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/6809> (дата звернення: 15.03.2020).

7. Корнієнко В. О. Україна — ЄС: перспективи інтеграції в контексті сучасних викликів. Інтеграційний вибір України: історія, сучасність, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. Вінниця, 10 квітня 2012 р. Тернопіль : Крок, 2012. Т. II. С. 204–209.

8. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. Формування європейської ідентичності: аргументи для України. Політологічний вісник. Вип. 80. Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, 2018. С. 20-35.

9. Корнієнко В. О. Європейська ідентичність: міф чи реальність? Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 14-23 березня 2018 р. Електрон. текст. дані. 2018. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2018/paper/view/4836> (дата звернення: 15.03.2020).

Козак Діана Олегівна – студентка групи УБ-17б, Факультет менеджменту і інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: fm.ub17b.kozak@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, e-mail: valkorney1958@gmail.com.

Kozak Diana O. - student of UB-17b group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: fm.ub17b.kozak@gmail.com

Scientific supervisor: **Valeriy Aleksandrovich Kornienko** – candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences, e-mail: valkorney1958@gmail.com.